

Õiguskantsler

Jaak Aab
Rahandusministeerium
info@fin.ee

Teie 26.06.2020 nr RAM/20-0823/-1K; 1.1-10/4688-1

Meie 15.09.2020 nr 18-2/201473/2004953

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsus

Lugupeetud riigihalduse minister

Saatsite õiguskantslerile arvamuse avaldamiseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuse (VTK).

Toetan VTK-s välja toodud [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) (KOKS) revisjoni põhieesmärke: kohaliku omavalitsuse aluspõhimõtete ja juhtimiskorralduse kaasajastamine, kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõiguse suurendamine ja dereguleerimine, omavalitsusesisese delegerimisega kaasnevate probleemide lahendamine, õigusselguse ja tõlgendusprobleemide vältimiseks regulatsiooni korrastamine. 03.09.2018 toimunud kohtumisel Rahandusministeeriumis tõid õiguskantsleri kantselei esindajad välja need KOKS probleemid, millega õiguskantsleri institutsioon on põhiseaduslikkuse järelevalve ja ombudsmani funktsiooni teostamise käigus kokku puutunud.

Eriolukorra tingimustes muutusid aktuaalseks volikogu ja valitsuse elektroonilise töökorraldusega seonduvad küsimused. Elektroonilised töövormid tuleb KOKS-s õiguslikult reguleerida, arvestades seejuures omavalitsusorganite enesekorraldusõigust.

VTK-s öeldakse mh, et ministeeriumid peaksid õigusloome käigus läbi mõtlema, millisele kohaliku omavalitsuse organile (volikogu või valitsus) ülesanne määratakse. Seeläbi välditaks vastutuse andmist kohalikule omavalitsusele, kohaliku omavalitsuse üksusele või määratlemata kohaliku omavalitsuse organile. Nõustun, et eelnõude koostamisel tuleb läbi mõelda, millisele omavalitsusorganile avalik ülesanne täitmiseks määratakse. Samas tuleb silmas pidada, et normiadressaadiks oleva omavalitsusorgani kindlaksmääramine kitsendab kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigust, mille tugevdamine on aga KOKS revisjoni üks põhieesmärke.

Kohaliku omavalitsuse haldusaktide õiguspärasuse üle teostatava haldusjärelevalve eseme täpsustamine oleks õigusselguse huvides ja mõistlik. See on [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) muutmise küsimus. Siiski jääks ka sel juhul põhiseadusliku institutsiooni – volikogu – liikmete vaba mandaadi kohtuliku kaitse võimalus sõltuma sellest, kuidas täidesaatev võim teostab oma kaalutusõigust. Ka võib vaba mandaati rikkuda haldusesisene muu tegevus(etus) (nt opositsioonilisele volikogu liikmele mandaadi teostamiseks vajaliku teabe väljastamata jätmine). Selles, kuidas täpselt volikogu liikmete halduskohtulik kaebeõigus sisustada, tuleks kokku leppida arutelu käigus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Vallo Olle 693 8445; Vallo.Olle@oiguskantsler.ee